

Załącznik

do Uchwały Nr XLIV/452/2022

Rady Miejskiej w Chrzanowie

z dnia 5 kwietnia 2022r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
NARKOTYKOWYCH ORAZ UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH**

W GMINIE CHRZANÓW

NA LATA 2022-2023

CHRZANÓW

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	3
II. DIAGNOZA PROBLEMU.....	5
1. Rynek napojów alkoholowych w gminie Chrzanów.....	8
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	9
3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych.....	10
4. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień.....	11
5. Działalność profilaktyczna.....	12
6. Zdiagnozowane problemy.....	14
III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU.....	14
1. Cel strategiczny.....	14
2. Cele operacyjne:.....	15
3. Priorytety.....	15
4. Zadania.....	16
IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	20
1. Koordynator Programu.....	20
2. Realizatorzy Programu i Partnerzy.....	20
3. Źródła Finansowania.....	20
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość.....	21
V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA.....	21
VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU.....	22

SPIS TABEL

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2019-2021.....	8
Tabela 2. Działalność GKRPA w latach 2019-2021.....	9
Tabela 3. Działalność placówek leczenia uzależnień w latach 2019-2021.....	10
Tabela 4. Pomoc osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnienia.....	12
Tabela 5. Cele operacyjne.....	15

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020., poz. 2050 ze zm.) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych poprzez „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych oraz Uzależnień Behawioralnych”. W związku ze zmianami w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi artykuł 4¹ ust. 1 pkt 3 otrzymał nowe brzmienie: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież, a także zapobieganie powstawaniu uzależnień behawioralnych oraz podejmowania innych ryzykownych zachowań.

Program uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz zapobieganiu powstawania uzależnień behawioralnych, realizowane w ramach integracji i współpracy przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), podstawę prawną przeciwdziałania narkomanii stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) i Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 – celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia jest profilaktyka uzależnień. Powyższe ustawy jak i Narodowy Program Zdrowia określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkomanii oraz powstawaniu uzależnień behawioralnych. Kompleksowo regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, regulują zagadnienia związane z problematyką zwalczania popytu jak i podaży narkotyków, określają zagadnienia dotyczące postępowania z osobami uzależnionymi, wskazują zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określają również źródła finansowania tych zadań. Ustawy te nakładają na gminy obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz zapobieganiu powstawaniu uzależnień behawioralnych.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych oraz Uzależnień Behawioralnych w Gminie Chrzanów uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Chrzanowie. Jednostką wskazaną do realizacji powyższego programu w Gminie Chrzanów na lata 2022-2023 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

Ustawy:

1. ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
2. ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
3. ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
4. ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268),
5. ustawa z dn. 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1956 ze zm.),
6. ustawa z dn. 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.),
7. ustawa z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559),
8. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. poz. 642).

Programy regionalne:

1. Małopolski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym na lata 2022-2026 przyjęty Uchwałą nr XLVIII/673/21 z dnia 27 grudnia 2021 roku Sejmiku Województwa Małopolskiego,

Uchwały Rady Gminy:

1. Uchwała Nr XLIII/441/2018 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 26 czerwca 2018 r. o ustaleniu dla terenu Gminy Chrzanów zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
2. Uchwała Nr XLIII/442/2018 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 26 czerwca 2018 r. o ustaleniu dla terenu Gminy Chrzanów maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

Alkoholizm, a także narkomania i niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców Gminy Chrzanów, w tym dzieci i młodzieży. W ostatnich latach pojawiły się nowe zagrożenia powodujące uzależnienia głównie wśród dzieci i młodzieży, ale dotyczą również dorosłych, szczególnie młodych. Są to uzależnienia behawioralne. Czym one są ?

Uzależnienia behawioralne są to formy zaburzeń związanych z niekontrolowanym wykonywaniem jakiś czynności, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych. Kryteriami do uzależnienia behawioralnego czyli stwierdzenia czy pewne zachowania mogą być już uzależnieniem są:

- zaabsorbowanie – poświęcanie pewnym czynnościom zbyt wiele czasu,
- modyfikacja nastroju – realna poprawa samopoczucia przy podjęciu określonego zachowania,
- tolerancja – coraz większe usprawiedliwienie podejmowania określonych zachowań,
- symptomy odstawienne - w przypadku braku zaspokojenia potrzeb pojawia się złe samopoczucie, nerwowość, drażliwość, skłonność do agresji, konieczność szybkiego podjęcia określonych zachowań,
- konflikt – najczęściej z rodziną, przyjaciółmi, współpracownikami, zaniedbywanie potrzeb najbliższych osób,
- nawrót – w przypadku podjęcia prób zaprzestania pewnych zachowań po pewnym czasie powstaje silna chęć powrotu do nich z niemożliwością ich zaprzestania.

Do uzależnień behawioralnych należą m.in.: hazard, uzależnienie od korzystania z internetu (są to różne aktywności: granie w gry, portale społecznościowe, uzależnienie od internetowych kontaktów społecznych, przymus pobierania informacji, cyberseks). Do tej grupy uzależnień można zaliczyć również: zakupoholizm, zaburzenia odżywiania (ortoreksja – przesadna dbałość o dobre odżywianie, bigoreksja – występuje głównie u mężczyzn – przesadna dbałość o wygląd, umięśnienie, itp.), pracoholizm, tanoreksja (zaburzenia od nadmiernego opalania). Zaburzeń behawioralnych jest bardzo wiele i wciąż pojawiają się nowe wcześniej nie występujące. Przykładem może być uzależnienie młodzieży od mediów społecznościowych.

W czerwcu 2021r. przeprowadzono ogólnopolskie badania jakości życia dzieci i młodzieży zlecone przez Rzecznika Praw Dziecka. Badaniem objęto ponad 5800 uczniów z całej Polski na trzech poziomach edukacyjnych: edukacji wczesnoszkolnej (klasy drugie szkoły podstawowej), szkoły podstawowej (klasy szóste) i klasy szkoły ponadpodstawowej (technika i licea ogólnokształcące). Z przeprowadzonych badań wynika, że ilość czasu spędzanego dziennie w internecie rośnie wraz z wiekiem uczniów. Tylko co ósmy drugoklasista szkoły podstawowej (12 %) nie korzysta z mediów społecznościowych w swoim wolnym czasie, po zakończeniu lekcji zdalnych. W przypadku szóstoklasistów i uczniów szkół ponadpodstawowych odsetek ten wynosi odpowiednio 2% i 1%. 2% uczniów klas drugich szkół podstawowych spędzało w internecie mniej niż dwie godziny dziennie. W grupie klas szóstych odsetek ten wynosił 27%, a wśród młodzieży 11%. Ponad połowa szóstoklasistów (55%) poza zajęciami szkolnymi w sieci spędzała od 1 do 4 godzin dziennie, a wśród

nastolatków była to jedna trzecia (34%), najstarsza młodzież – ponad połowa (56%) w sieci spędzała między od 2 do 6 godzin dziennie. Autorzy badania stwierdzili, że „przy 8 godzinach dziennie spędzanych w internecie, dodając czas na sen i naukę szkolną, nie pozostaje miejsca na żadną inną aktywność w ciągu doby. A tyle czasu w sieci spędzało 4% najmłodszych, 10% szóstoklasistów i aż 16 % najstarszych uczniów”. W badaniach wskazano również na wysoki odsetek młodych osób, które chcą ograniczyć korzystanie z mediów społecznościowych ale nie potrafią tego zrobić. Wśród najmłodszych takie próby kończyły się niepowodzeniem w przypadku 32% uczniów. 27% drugoklasistów przyznało, że korzysta z mediów społecznościowych, by się lepiej poczuć. Dla 48% uczniów klas szóstych korzystanie z mediów społecznościowych poprawia samopoczucie, niespełna 30% uczniów podejmowała bezskuteczne próby zmniejszenia ilości czasu spędzonego w sieci. Jedna czwarta myśli tylko o korzystaniu z internetu. 51% młodzieży ze szkół średnich przyznało, że korzysta z internetu, aby się lepiej poczuć, jedna czwarta (26%) przyznała się do nieudanych prób spędzania mniejszej ilości czasu na portalach społecznościowych, do zaniedbywania innych form zajęć i występowania z tego powodu sytuacji konfliktowej z domownikami przyznało się 24% młodzieży.

W związku z uzyskanymi wynikami badań w obszarze korzystania z serwisów społecznościowych Rada Ekspertów przy Rzeczniku Praw Dziecka rekomenduje m in.: rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu dla dzieci i młodzieży, pokazywanie właściwych wzorców wypoczynku i tworzenia zachęt do budowania zdrowych relacji w świecie realnym. Zagadnienie jest poważne, dokładniej omówiono tutaj uzależnienie młodzieży od korzystania z portali społecznościowych, a są jeszcze jak wspomniano wyżej inne uzależnienia dotyczące korzystania z internetu.

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem i narkomanią mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tych zjawisk oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi państwo. Konsumpcja alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących, ale szkodliwie wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. W związku z powyższym działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Strategia postępowania uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym realizowane w ramach szerokiej współpracy instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów. Główna aktywność obejmuje prowadzenie: profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, działania lecznicze, rehabilitacyjne i terapeutyczne, służące wyciągnięciu z nałogu osób już uzależnionych, wsparcie rodzin i osób współuzależnionych czy mieszkających z osobami uzależnionymi, a także rozwijanie mechanizmów współpracy między podmiotami zajmującymi się uzależnieniami. W zamierzeniu ma to doprowadzić do uświadomienia zagrożenia ze strony uzależnień behawioralnych oraz zminimalizowania problemu uzależnień różnego typu, w szczególności wśród

dzieci i młodzieży oraz ograniczenia szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do obniżenia nastroju, stanów lękowych, depresji i innych zaburzeń psychicznych. Alkohol jest tak naprawdę depresantem, tylko w pierwszej fazie po wypiciu działa pobudzająco. Osoba czuje się ożywiona i rozluźniona, czasem wręcz jest w stanie euforii. Później daje o sobie znać działanie tłumiące, przejawiające się znużeniem i spowolnieniem. Właśnie dlatego nie można traktować picia jako sposobu na radzenie sobie ze stresem, który w czasie życia towarzyszy większości osób. Według danych wynikających z Małopolskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014 – 2021 wynika, że prawdopodobieństwo nadużywania alkoholu jest mniejsze wśród kobiet niż wśród mężczyzn. Problem alkoholizmu jest zauważalny w większych aglomeracjach niż w małych miastach i wsiach, występuje on również częściej u osób słabiej wykształconych. Badania wykazują również, że osoby samotne częściej wykazują nadużywanie alkoholu niż osoby w małżeństwie, częściej piją osoby rozwiedzione. Życiowy stres jest niezwykle mocno związany z nadużywaniem alkoholu. Osoby doświadczające wysokiego poziomu stresu nadużywają alkoholu prawie 4 razy częściej w porównaniu z osobami doświadczającymi niewielkiego stresu. Oczywiście związek przyczynowy może być dwustronny: zarówno stres może skłaniać do picia jak i nadużywanie alkoholu będzie wywoływać różne stresogenne problemy życiowe. Uzależnienia są związane z cierpieniem, są sposobem ucieczki od bolesnych i trudnych uczuć, obecne są częściej w dysfunkcyjnej rodzinie, gdzie te uczucia się pojawiają.

Według Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2021 uzależnienia są związane z cierpieniem. Są sposobem ucieczki od bolesnych i nieakceptowalnych uczuć związanych z deprivacją uczuć i z niezadowolającym wizerunkiem własnej osoby. Bardzo często powstają w dysfunkcyjnej rodzinie, która generuje opisane uczucia. U młodzieży przyczyną uzależnień jest również zagubienie wynikające z braku poczucia bezpieczeństwa, ugruntowania (poczucia przynależności) w rodzinie, miłości, sensu życia. Do zachowań ucieczkowych do jakich należą uzależnienia przyczyniają się napięcia wywołane przez nierozwiązane problemy życiowe czy przeciążające psychiczne okoliczności (np. rozbitcie rodziny, rozwód rodziców, trudności szkolne). W trosce o trzeźwość społeczeństwa szczególną uwagę należy poświęcić pracy wśród dzieci i młodzieży, gdyż profilaktyka stanowi zawsze najlepszą receptę na negatywne skutki zachowań ludzkich. Jednak realizacja wychowania młodzieży w trzeźwości jest możliwa głównie w oparciu o obyczajowość autorytetów kształtujących postawy młodych ludzi. Najlepsze programy profilaktyczne realizowane w ramach różnych zajęć nie zastąpią stylu życia rodziców, wychowawców, „idoli młodzieżowych” i innych osób znaczących w życiu młodych ludzi. Często praca profilaktyczna u dzieci i młodzieży styka się z ich doświadczeniem nadużywania alkoholu w domu. Mamy doświadczenie z syndromem traumy u dziecka z rodziny alkoholowej, przekazem wzorców rodzinnych, społecznych i metod rozwiązywania osobistych problemów przy pomocy substancji psychoaktywnych.

W roku 2021 mieszkańcy Polski, a w tym i Gminy Chrzanów nadal znajdują się w trudnej i niecodziennej sytuacji. W roku 2020 poprzez powstanie pandemii COVID 19 całkowicie zmienił się system funkcjonowania społecznego. Społeczeństwo zostało objęte kwarantanną, nastąpił brak możliwości

swobodnego przemieszczania się, wychodzenia z domu, brak możliwości utrzymania bezpośrednich kontaktów społecznych i rodzinnych, powstały problemy związane z utrzymaniem się na rynku pracy i ryzyko utraty pracy. To zaczęło rodzić trudności dotyczące funkcjonowania osób uzależnionych, współuzależnionych, doświadczających przemocy domowej i sprawców, a także ludzi, którzy wcześniej nie mieli kontaktów z problematyką uzależnień. W roku 2021 pandemia nie zakończyła się całkowicie choć na chwilę obecną zdołano opanować jej największe zagrożenie. Jednak w latach następujących po pandemii społeczeństwa, w tym polskie będą się borykać z powstałymi zjawiskami w okresie największego nasilenia pandemii. Powstałe w tym czasie uzależnienia będą leczone latami, trudności natury emocjonalnej, depresje i inne problemy społeczno-zdrowotne będą z nami na jeszcze długi czas. Już w obecnej chwili widać wiele niepokojących zjawisk powstałych w związku z pandemią.

Okres izolacji był szczególnie dużym wyzwaniem dla dzieci i młodzieży zmagającymi się z różnego typu zagubieniem, problemami emocjonalnymi, samotnością, a także dla tych, którzy funkcjonowali zupełnie normalnie. Symptomami przedłużającego się stresu są m.in. irytacja i obniżony nastrój, dolegliwości fizyczne (ból głowy, problemy ze snem i koncentracją), częste spędzanie czasu przed komputerem i wreszcie sięganie po używki, a spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym nie tylko wśród osób dorosłych, ale i wśród nastolatków. Poważnym problemem stało się upijanie nastolatków w coraz młodszy wiek, częstsze spożywanie alkoholu jako formy spędzania wolnego czasu, zmniejszanie się różnic między chłopcami i dziewczętami w spożyciu napojów alkoholowych.

Jak widać pomimo wieloletnich działań profilaktycznych prowadzonych przez szereg instytucji na różnym szczeblu problem uzależnień jest stale aktualny. Nawet w momencie znalezienia skutecznych rozwiązań na dany czas pojawiają się nowe zagrożenia i trudności wymagające szukania nowych działań i form pomocy.

1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Chrzanów

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2019- 2021

Stan na koniec		2019 r.	2020 r.	2021
Od 2018r. w związku z art. 12 ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla: 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3; 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży; 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.		Liczba zezwoleń /ogółem/ 540	Liczba zezwoleń /ogółem/ 540	Liczba zezwoleń /ogółem/ 540
w tym:	sklepy	360	360	360
	punkty gastronomiczne	180	180	180
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)		135	124	126

w tym	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	100	93	94
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	35	31	32
liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		341	314	325
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	277	257	261
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	64	57	64
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia		101	93	98
w tym:	poza miejscem sprzedaży (sklepy)	86	79	81
	w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15	14	17
liczba decyzji podjętych wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		48	45	26
w tym:	likwidacji punktu sprzedaży	39	43	25
	zmiany rodzaju działalności lub niedokonanie opłaty w ustawowym terminie	9	2	1

Źródło danych: UM Chrzanów

Na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych wynika, że wartość alkoholu sprzedanego w 2019 wyniosła 49 720 859,01 zł. w roku 2020 - 48 758 519,13 zł. a w roku 2021 - 50 560 107,67 zł.

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie liczy w obecnej chwili 13 członków. W skład Komisji wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz i dziesięciu członków. Komisja zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Działalność GKRPA w latach 2019-2021

stan na koniec	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba otrzymanych przez GKRPA wniosków ws. objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym	110	98	108
Liczba osób, które poprzez działania GKRPA podjęły leczenie odwykowe	30	23	32
Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące	104	88	96
Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	27	12	22

Źródło: OPS Chrzanów

3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym od alkoholu w gminie świadczą :

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
 - Grupy terapeutyczne
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia
- AA dla osób uzależnionych przy Parafii Św. Mikołaja w Chrzanowie
- AA dla osób uzależnionych przy Parafii Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie

Ponadto Gmina współpracuje m. in. z Wojewódzkimi Ośrodkami Leczenia Odwykowego w Andrychowie, Gorzycach, Parzymiechach, Krakowie.

W celu zmobilizowania i zachęcenia osób uzależnionych do podjęcia leczenia istnieje przy Ośrodku Pomocy Społecznej Grupa dla Osób Uzależnionych od Alkoholu. Zajęcia odbywają się po dwie godziny dwa razy w tygodniu w poniedziałki i środy. Oprócz spotkań grupowych pracownik Ośrodka udziela porad w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej.

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego prowadzi sesje terapeutyczne mające na celu diagnozowanie i motywowanie pacjentów do podjęcia leczenia oraz kontynuowania leczenia odwykowego na etapie pogłębionej terapii. Poradnia udziela pomocy od poniedziałku do piątku w godzinach pracy placówki.

Wspólnoty AA - grupy wsparcia dla osób uzależnionych. Mitingi Anonimowych Alkoholików w czwartki od godz. 17 przy Parafii Matki Bożej Różańcowej oraz w niedziele od godz. 17 przy Parafii Św. Mikołaja.

Powyższe działania z powodu pandemii COVID 19 zostały mocno ograniczone w 2020 oraz w 2021 r.

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez ww. Placówki przedstawia tabela:

Tabela 3. Działalność placówek leczenia uzależnień w latach 2019- 2021

Stan na koniec	2019 r.	2020 r.	2021r.
Ośrodek pomocy Społecznej w Chrzanowie Grupy Terapeutyczne			
Liczba osób, którym udzielono porad specjalistycznych w placówce /terapeutycznej, psychologicznej i prawnej/ w tym telefonicznej	418	497	805
Liczba osób uczestniczących w terapii alkoholowej	189	50	51
Liczba osób, którym udzielono porad w zakresie problematyki narkotykowej	31	16	24
Wspólnoty AA			

Liczba osób uczestniczących w sesjach grupowych	Statystyka nie jest prowadzona	Statystyka nie jest prowadzona	Statystyka nie jest prowadzona
---	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Źródło: OPS Chrzanów

4. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień w tym uzależnień behawioralnych.

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych uzależnieniami oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udzielają:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
- Zespół Interdyscyplinarny przy OPS w Chrzanowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Sąd Rejonowy w Chrzanowie
- Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Poradnia Pedagogiczna

Osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym uzależnieniem Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy, w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w formie finansowej. Osoby zmagające się z tym problemem kierowane są do GKRPA, na spotkania grup terapeutycznych, jak również na spotkania z instruktorem terapii. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują również z placówkami leczenia uzależnień, poradniami zdrowia psychicznego, sądami, kuratorami sądowymi, Komendą Powiatową Policji, a także z zespołem gminnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i placówek wsparcia dziennego dla dzieci o nazwie „Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie”.

Ważną rolę w ograniczaniu przemocy w rodzinie w gminie pełni Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Podejmuje on w środowisku lokalnym działania obejmujące m.in.: świadczenie poradnictwa rodzinnego i prawnego, udzielanie osobom dotkniętym przemocą schronienia w hostelu w celu ich odizolowania od stosujących przemoc.

W Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie dla dzieci zagrożonych patologią społeczną, przemocą domową jest prowadzona działalność placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Terapeutyczna oraz placówka wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa. Należy wspomnieć, że w okresie pandemii COVID 19 działalność ta została mocno ograniczona.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów integruje i koordynuje działania w/w podmiotów w zakresie przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest diagnozowanie problemu

przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie. Ponadto, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela 4. Pomoc osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnienia

Liczba osób i rodzin	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Rodziny z problemem uzależnień objęte pomocą materialną przez OPS w Chrzanowie	128	135	121
Osoby korzystające z grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej przy OPS w Chrzanowie	19	21	32
Liczba osób które skorzystały z pomocy indywidualnej w zakresie doznawania przemocy domowej	112	64	68
Liczba wdrożonych procedur Niebieskich Kart	106	116	85
Profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży			
Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku wyjazdowego dofinansowanego ze środków GKRPA	67	Wyjazdy nie były organizowane	23
Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć w świetlicach środowiskowych i terapeutycznych organizowanych przez CUS dofinansowanych ze środków GKRPA	90	39	50
Liczba udzielonych dotacji dla organizacji pozarządowych ze środków GKRPA	24	8	16

Źródło: OPS Chrzanów

5. Działalność profilaktyczna

Istotną rolę w rozwiązywaniu problemów wszelkiego rodzaju uzależnień odgrywa działalność profilaktyczna. W jej ramach Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Urzędem Miejskim w Chrzanowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi podmiotami działającymi w tym obszarze (organizacjami pozarządowymi) organizuje lub współorganizuje wiele przedsięwzięć profilaktycznych kierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców gminy. W roku 2019 były to m.in.:

- zajęcia dla dzieci i młodzieży w 2 funkcjonujących w gminie placówkach wsparcia dziennego, których działalność ukierunkowana jest na rozwój wychowanków a w szczególności na prowadzenie profilaktyki uzależnień, poszerzenie zainteresowań i uzdolnień poprzez zajęcia artystyczno – manualne, promowanie zdrowia i rozwój fizyczny poprzez zajęcia sportowo - ruchowe oraz gry zespołowe, a także dożywanie i przeciwdziałanie przestępczości nieletnich;
- organizowanie wakacyjnych wyjazdów dzieci ze świetlic profilaktyczno – środowiskowych i świetlicy terapeutycznej na letnie obozy profilaktyczno- terapeutyczne;
- Chrzanowska Olimpiada Przedszkolaków organizowana w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie;

- zajęcia profilaktyczno – edukacyjne oraz literackie realizowane przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie.

Natomiast w roku 2020, jak również w 2021 z powodu pandemii nastąpiło silne zahamowanie w realizacji powyższych działań i wiele imprez nie mogło się odbyć lub odbywało się w zmniejszonym zakresie. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie zaniechano realizacji działań profilaktycznych w Gminie.

W okresie wakacji 2020 z uwagi na fakt, że nie było możliwości zrealizowania wakacyjnych wyjazdów dzieci na letnie obozy profilaktyczno-terapeutyczne, to Gmina Chrzanów poprzez dofinansowanie ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zapewniła czynny wypoczynek dzieci poprzez wspólną realizację programu profilaktycznego „Animacje na wakacje” z MOKSiR w Chrzanowie i Krytą Pływalnią „Cabańska Fala” oraz instytucjami kultury na terenie Gminy.

Wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną w Chrzanowie zrealizowano program profilaktyczny „Bądź niezależny”, a także pikniki sąsiedzkie w sołectwach i osiedlach Gminy Chrzanów. W roku 2021 również podjęto decyzję o kontynuacji już rozpoczętych działań wynikających z powstania pandemii, a mających swoje dalsze uzasadnione potrzeby. Wobec tego w tym roku podjęto dalszą współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną w zakresie realizacji programu pt. „Zdrowa zabawa - fajna sprawa, kulturalne i sportowe wakacje w mieście”. Zajęcia poprzez spotkania warsztatowe, wzbogacone o prezentacje multimedialne, zabawy edukacyjne, zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania miały na celu wskazać zagrożenia wynikające z zażywania substancji psychoaktywnych, wpływu uzależnień na zdrowie i zachowanie człowieka.

Podjęto również dalszą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie przy realizacji programu „Kulturalne wakacje w mieście. Wakacje w Hogwarcie – ruszamy z peronu 9 i ¼. Zajęcia były realizowane w dwóch blokach: artystycznym – opartym na przygodach czarodzieja Harrego Pottera oraz bloku sportowym - warsztaty jazdy na deskorolce połączone z Deskorolkowym Pucharem Polski.

W roku 2021 z uwagi na zmniejszenie zachorowań na Covid 19 było możliwe zorganizowanie letniego wypoczynku dzieci ze świetlic środowiskowych oraz środowisk dysfunkcyjnych na obozie harcerskim w Szarym Dworze ze środków GKRPA, w którym uczestniczyły 23 osoby.

W dniu 11 września 2021r. z okazji Światowego Dnia Alkoholowego Zespołu Płodowego w pomieszczeniach Miejsca Aktywności Mieszkańca w Chrzanowie zorganizowano piknik pt. „Zdrowa Mama - Zdrowe Dziecko”. Program był podzielony na dwa panele: dla mam, w którym to zrealizowano panel dyskusyjny ze specjalistami na temat szkodliwości spożywania alkoholu w czasie ciąży, a także warsztaty z makijażu i trendy mody dla kobiet w ciąży. Natomiast drugi panel: dla dzieci - gry, animacje i zabawy. Relacja z pikniku była dostępna w mediach społecznościowych oraz w Chrzanowskiej Telewizji Lokalnej.

6. Zdiagnozowane problemy

Przeprowadzona diagnoza nadal wskazuje na trzy podstawowe problemy:

1. niski poziom wiedzy mieszkańców gminy na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych,
2. występowanie przemocy w rodzinie oraz uzależnień od środków psychoaktywnych w Gminie Chrzanów,
3. niewystarczająca wiedza w zakresie możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy przez osoby zagrożone i uzależnione od środków psychoaktywnych oraz osoby współuzależnione.

Wymienione problemy skłaniają do kontynuacji podejmowanych działań, mających na celu, m.in.:

- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie uzależnień poprzez realizację programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców oraz organizowanie kampanii informacyjnych w szkołach jak i środowisku pozaszkolnym,
- zwiększenie zakresu informacji o instytucjach, które pomagają mieszkańcom z problemem uzależnień,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez koordynację i usprawnienie działań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinom,
- zapobieganie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez zapewnienie atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

W zakresie realizacji zadań profilaktycznych, celów strategicznych jak i operacyjnych, należy zwrócić szczególną uwagę na działania o charakterze długofalowym, po których zakończeniu można właściwie ocenić prawidłowość realizowanych zadań oraz ich skuteczność. Dlatego wzorem lat ubiegłych określone cele strategiczne jak i operacyjne pozostają niezmiennie choć sposoby ich realizacji są na bieżąco dostosowywane do aktualnych potrzeb i wymogów. W 2022 roku w przypadku dalszego zagrożenia pandemii COVID 19 będzie to miało szczególne znaczenie.

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez mieszkańców Gminy Chrzanów, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

2. Cele operacyjne:

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie oraz zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.
2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z uzależnień behawioralnych oraz z zażywania substancji psychoaktywnych i zachowań ryzykownych.

Tabela 5. Cele operacyjne

Cel operacyjny	Wskaźnik	Źródło pozyskania wskaźnika
1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób korzystająca z pomocy terapeutycznej• Liczba osób, którym udzielono porad specjalistycznych w placówce• Liczba osób korzystających z grupy wsparcia dla doświadczających przemocy domowej przy OPS w Chrzanowie• Liczba osób które skorzystały z pomocy indywidualnej w zakresie doznawania przemocy domowej• Liczba otrzymanych przez GKRPA wniosków ws. objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym• Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	sprawozdania jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, innych podmiotów realizujących Program
2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.	<ul style="list-style-type: none">• liczba zajęć profilaktycznych dla dzieci i rodziców liczba dzieci, młodzieży i rodziców uczestniczących w programach profilaktycznych• Liczba udzielonych dotacji dla organizacji pozarządowych ze środków GKRPA• Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku dofinansowanego ze środków GKRPA	

Źródło: OPS Chrzanów

3. Priorytety

- Działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne, których celem jest zapobieganie procesowi powstawania uzależnienia, zapobieganiu przemocy w rodzinie oraz zapobieganie powstawaniu uzależnień behawioralnych.
- Promocja zdrowego stylu życia, trzeźwego i świadomego spędzania wolnego czasu przez młodzież poprzez wsparcie i współfinansowanie wybranych działań realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia,

- Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, doświadczających przemocy domowej oraz pomoc dla członków rodzin - grupy terapeutyczne, wsparcia.

4. Zadania

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:

1. pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, pomoc członkom ich rodzin oraz osobom doświadczającym przemocy domowej - działania całoroczne, mające na celu zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz pomocy członkom ich rodzin,
2. terapia grupowa dla osób uzależnionych - z inicjatywy GKRPA prowadzona jest grupa intensywnej terapii dla osób z problemem alkoholowym lub innymi problemami wynikającymi z używania substancji psychoaktywnych,
3. realizacja zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu w celu zmotywowania ich do leczenia odwykowego łącznie ze skierowaniami spraw do Sądu Rejonowego w Chrzanowie z wnioskiem o zastosowanie wobec nich obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego,
4. prowadzenie i utrzymanie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i członków ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej,
5. prowadzenie poradnictwa oraz pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin narażonych na problemy alkoholowe i narkotykowe, doświadczające przemocy domowej,
6. prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu, narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem w celu zaprzestania picia używania środków psychoaktywnych oraz podjęcia ewentualnego leczenia odwykowego,
7. objęcie szczególną opieką terapeutyczną trzeźwiejących alkoholików, rozmowy terapeutyczne z trzeźwiejącymi alkoholikami i osobami przestającymi brać narkotyki w celu umacniania zachowań abstynenckich,
8. kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na odpowiednie terapie realizowane w Chrzanowie oraz terapie stacjonarne prowadzone w zamkniętych ośrodkach odwykowych.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych, przeznaczonych na udzielenie pomocy osobom uzależnionym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie,*
2. *ilość wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, przeprowadzonych rozmów, badań biegłych sądowych i spraw przekazanych do sądu rejonowego,*
3. *ilość szkoleń i kursów dla członków GKRPA oraz spotkań z przedstawicielami instytucji działającymi w obszarze profilaktyki alkoholowej.*

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. grupa wstępna dla osób doświadczających przemocy domowej, realizacja zajęć edukacyjnych i samopomocowych skierowana do osób dotkniętych przemocą domową w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie,
2. współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz udział w pracach "grup roboczych" w zakresie realizacji procedury "Niebieskich Kart" dotyczących pomocy ofiarom przemocy domowej, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach procedury "Niebieskich Kart" rozszerzają działania związane ze zwalczaniem zjawiska przemocy w rodzinie w zakresie prowadzenia poradnictwa, interwencji, działań edukacyjnych i profilaktycznych, uczestnicząc w zespole interdyscyplinarnym i grupach roboczych wraz z przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych przyczyniając się do rozwiązywania problemów w rodzinie związanych z występującą przemocą domową,
3. prowadzenie "telefonu wsparcia" w celu udzielania pomocy terapeutycznej osobom z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami, doświadczającymi przemocy domowej oraz członkom ich rodzin, zadanie realizowane również w zakresie zwiększania dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. współfinansowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego dla dzieci w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Terapeutyczna oraz placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa przy ul. Kolonia Stella 11 w Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego,*
 2. *wysokość środków na programy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,*
 3. *liczba osób objęta procedurą „Niebieska Karta”.*
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień behawioralnych oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć poprzez sztukę a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**
1. prowadzenie wśród dzieci i młodzieży, profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej różnego typu uzależnień, występowania przemocy domowej oraz zapobieganie powstawaniu uzależnień behawioralnych,

2. współdziałanie z pedagogami szkolnymi oraz koordynowanie działań opiekuńczych i terapeutycznych prowadzonych w świetlicy środowiskowej i terapeutycznej,
3. realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowo- profilaktycznych i kulturalno – edukacyjnych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami i przemocą domową,
4. upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej oraz uzależnieniach behawioralnych w ramach działań profilaktycznych, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
5. organizowanie obozów i kolonii w czasie wakacji profilaktyczno – terapeutycznych dla dzieci zagrożonych patologią społeczną, przemocą domową i uzależnieniami behawioralnymi.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych, stanowiących dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych działań oraz liczba uczestników,*
2. *wysokość środków finansowych, stanowiących dofinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień,*
3. *ilość programów i kampanii propagujących trzeźwość oraz liczba uczestników.*
4. **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, punktów konsultacyjnych oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień**
 1. dofinansowanie programów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, dla osób oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą domową,
 2. stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Prokuraturą, Sądem, Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie, Poradnią Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia, wojewódzkimi ośrodkami leczenia odwykowego w celu zwiększenia i poszerzania form pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
 3. współpraca z nauczycielami i wychowawcami w zakresie profilaktyki uzależnień w szkole oraz w zakresie pomocy dzieciom ofiarom przemocy domowej,
 4. dofinansowanie organizacji konferencji, szkoleń, warsztatów w zakresie tematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej,
 5. współpraca z mediami w zakresie przeciwdziałania powstawaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz innych uzależnień, a także zapobieganie przemocy domowej oraz promocji zdrowego stylu życia,
 6. dofinansowanie działań podejmowanych przez instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i innym uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym,
 7. współpraca ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych,

8. promocja zdrowego stylu życia, trzeźwego i świadomego spędzania wolnego czasu przez młodzież poprzez wsparcie i współfinansowanie wybranych działań realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia,
9. włączanie organizacji pozarządowych i innych podmiotów w wykonanie zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych oraz Uzależnień Behawioralnych, wzmacnianie współpracy tych podmiotów w zakresie dotkniętym przemocą domową,
10. rozbudowa, budowa i remonty bazy sportowo - rekreacyjnej na terenie Gminy Chrzanów, które obejmują również inwestycje.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków przeznaczona na rozbudowę, budowę i remonty bazy sportowo - rekreacyjnej,*
 2. *wysokość środków finansowych przekazanych na działania podejmowane przez instytucje oraz organizacje pozarządowe.*
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy, promocji i warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego**
1. wizytacje i kontrole w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 2. podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, ich sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

Wskaźniki:

1. *liczba kontroli i wizytacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,*
2. *liczba podjętych interwencji w zakresie nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.*

6. Zapewnienie realizacji zadań zawartych w Programie

1. wspieranie rozwoju instytucjonalnego podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym, w tym m.in.:
 - a/ zakupy wyposażenia (doposażenia), w tym środków trwałych, związane z obsługą GKRPA,
 - b/ zakupy materiałów i artykułów związanych z obsługą GKRPA,
 - c/ działalność GKRPA, biegłych wydających opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu dla potrzeb Komisji.

IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINASOWANIA

1. Koordynator Programu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

2. Realizatorzy Programu i Partnerzy

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie,
2. Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie Sp. z o.o. Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
3. Sąd Rejonowy w Chrzanowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich
4. Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie,
5. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Chrzanowie,
6. Placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego o nazwie Świetlica Terapeutyczna oraz placówka wsparcia dziennego Świetlica Środowiskowa w Centrum Usług Socjalnych,
7. Szkoły, przedszkola i inne instytucje organizujące zajęcia i programy profilaktyczne,
8. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie,
9. Grupy samopomocowe (AA dla osób uzależnionych przy Parafii św. Mikołaja, AA dla osób uzależnionych przy parafii MB Różańcowej, AI Anon dla osób współuzależnionych przy Parafii św. Mikołaja w Chrzanowie),
10. Grupy terapeutyczne przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie (terapia grupowa dla osób uzależnionych, grupa wstępna dla osób doświadczających przemocy domowej),
11. Realizatorzy programów profilaktycznych,
12. Wojewódzkie Ośrodki Lecznictwa Odwykowego w Andrychowie, Gorzycach, Parzymiechach, Krakowie i inne,
13. Ośrodki Leczenia Narkomanii na terenie kraju,
14. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów.

3. Źródła Finansowania

Na sfinansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych oraz Uzależnień Behawioralnych przeznaczają się opłaty pobierane za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym opłaty pobierane na finansowanie działań zgodnych z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).

Wydatki budżetu gminy na realizację programu zamieszcza się w dziale 851 rozdział 85154 – "Przeciwdziałanie alkoholizmowi" oraz w dziale 851 rozdział 85153 "Zwalczanie narkomanii".

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu podlegać będzie stałemu monitorowaniu. Celem monitoringu będzie ustalenie czy zaplanowane działania Programu zostały zrealizowane zgodnie z założeniami.

Monitoring obejmować będzie następujące elementy:

1. czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
2. wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań,
3. stan realizacji poszczególnych zadań ujętych w Programie.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony na podstawie sprawozdań przekazywanych przez jego realizatorów do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Wnioski z niego płynące zostaną uwzględnione w sprawozdaniu. Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków GKRPA:

1. wynagrodzenia członków GKRPA są klasyfikowane w dziale 851 – "Ochrona Zdrowia", rozdział 85154 – "Przeciwdziałanie alkoholizmowi" § 4170 oraz w dziale 851 – "Ochrona Zdrowia" rozdział 85153 – "Zwalczanie narkomanii" § 4170.
2. z członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierana jest umowa cywilno – prawna. Wynagrodzenie jest płatne w następujący sposób:
 - warunkiem wynagrodzenia będzie udział członka Komisji w posiedzeniu ogólnym GKRPA. Członkowie Komisji będą otrzymywać kwotę 0,25 minimalnego wynagrodzenia krajowego brutto miesięcznie bez względu na ilość posiedzeń w danym miesiącu. W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu ogólnym lub w przypadku przebywania na zwolnieniu lekarskim wynagrodzenie nie będzie przysługiwało.
 - każdy członek Komisji jest zobowiązany do uczestnictwa w obradach Komisji oraz co najmniej dwóch zespołach roboczych powoływanych w przypadku zapotrzebowania. Podstawę do wypłacania wynagrodzeń stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń GKRPA.

VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych oraz Uzależnień Behawioralnych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia Radzie Miejskiej w Chrzanowie w terminie do 30 czerwca kolejnego roku budżetowego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Kasperek